

UCHWAŁA NR VII/134/19
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 25 kwietnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej za 2018 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506) w związku z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.)

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§ 1. Przyjąć ocenę zasobów pomocy społecznej za 2018 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr VII/134/19
Rady Miasta Katowice
z dnia 25 kwietnia 2019 r.

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:
MIASTO KATOWICE

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	4
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	6
3.2	POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	9
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	10
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	10
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	13
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	14
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	14
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	14
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	18
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	18
10	Wnioski końcowe	18

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w gminie Katowice. Jest to gmina miejska, leżąca w powiecie Katowice. Gmina Katowice graniczy z gminami: Sosnowiec, Mysłowice, Chorzów, Mikołów, Tychy, Ruda Śląska, Łędziny, Siemianowice Śląskie. Siedzibą gminy jest miasto Katowice. Powierzchnia gminy Katowice wynosi 165 km², co stanowi 100% powierzchni powiatu, 1,3 % powierzchni województwa. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 1799 osób, w powiecie 1799 osób, w województwie 370 osób. Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Katowice.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2018, liczba ludności gminy Katowice wyniosła 295 449 osób, z czego 52,4% stanowiły kobiety, a 47,6% mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 100% ludności powiatu, 6,5% ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 14,8%, osoby w wieku produkcyjnym 59,8%, a w wieku poprodukcyjnym 25,4%. W latach 2015-2017 liczba ludności spadła o 1,4%. Według stanu na 31 grudnia 2017 stopa bezrobocia w gminie wyniosła 2,2%. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 1,7% dla województwa wynosi 4,3%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Katowice wynosiła 3693, w tym 56,5% stanowiły kobiety, 43,5% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 58,8%. W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się 33 żłobków dysponujących 2085 miejscami, 147 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponujących 10 296 miejscami, 78 świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży w tym: 52 przyszkolnych i 26 pozaszkolnych. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie gminy Katowice. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące liczby hospicjów oraz liczby ośrodków dla cudzoziemców na terenie powiatu Katowice.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2017	Rok oceny	Prognoza* 2019	
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	15 945	15 696	15 571

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza* 2019
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	2 370	1 866	2 500
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	1 076	1 144	
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	2 831	3 088	3 138
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	190	153	
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	5	5	5
Liczba hospicjów	7	4	4	4
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie w gminie Katowice z pomocy społecznej w 2018 roku uzyskało 11 616 osób, co stanowiło 3,9% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2017 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 196 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 401 osób. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 6121 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2017 o 633 osób. W gminie Katowice najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2018. roku było kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, długotrwała choroba i bezrobocie. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprywacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	11 812	11 616	11 616
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	9 557	8 847	8 847
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	6 754	6 122	6 122
Wiek 0-17	4	3 899	3 560	3 560
Wiek produkcyjny *	5	3 610	3 139	3 139
Wiek poprodukcyjny **	6	2 048	2 159	2 159
Liczba rodzin	7	6 625	6 224	6 224
Liczba osób w rodzinach	8	14 158	13 061	13 061
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
Ogółem	9	5 153	4 823	4 823
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	3 701	3 328	3 328
Wiek 0-17	11	1 876	1 734	1 734
Wiek 18-59	12	1 817	1 529	1 529
Wiek 60 lat i więcej	13	1 460	1 559	1 559
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	8 783	8 301	8 301
Liczba rodzin	15	8 574	8 151	8 151
Liczba osób w rodzinach	16	17 711	16 620	16 620
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	1 770	1 512	1 512
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	1 887	1 564	1 564

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Pomoc i wsparcie w gminie Katowice z pomocy społecznej w 2018 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 6 161 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 5 105 osób. Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 628 osób. W gminie funkcjonowało 27 asystentów rodziny, którzy objęli swoją opieką 293 rodzin. Świadczenie przyznawane w ramach wieloletniego programu Pomoc Państwa w zakresie dożywiania od 2019 roku przyjęło formę programu Posiłki w domu i szkole. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny.

GINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	1 398	1 301	1 301
Kwota świadczeń w złotych	2	6 168 757	5 850 654	6 106 536
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	1 167	1 112	1 112
Kwota świadczeń w złotych	4	5 553 942	5 330 215	5 586 097
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	258	217	217
Kwota świadczeń w złotych	6	614 815	520 439	520 439
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	2 443	2 016	2 016
Kwota świadczeń w złotych	8	4 601 504	3 704 086	3 704 086
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	1 570	1 170	1 170
Kwota świadczeń w złotych	10	3 356 601	2 583 080	2 583 080
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	178	162	162
Kwota świadczeń w złotych	12	224 909	234 593	234 593
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	515	453	453
Kwota świadczeń w złotych	14	406 462	332 890	332 890
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	33	30	30
Kwota świadczeń w złotych	16	27 131	17 620	17 620
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	35	55	55
Kwota świadczeń w złotych	18	14 151	20 554	20 554
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
Liczba osób	19	3 212	2 844	2 844
Kwota świadczeń w złotych	20	4 880 266	6 973 232	6 973 232
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"				
Liczba osób	21	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	22	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				
Liczba osób	23	1	1	1
Kwota świadczeń w złotych	24	50	60	60
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	4 306	3 970	3 789
Kwota świadczeń w złotych	26	5 904 961	5 417 833	5 942 013
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	3 921	3 601	3 420
Kwota świadczeń w złotych	28	4 822 454	4 415 641	4 922 389
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"				
Liczba osób	29	3 602	3 166	2 766
Kwota świadczeń w złotych	30	3 191 550	2 894 326	3 306 413
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	3 351	3 007	2 607
Kwota świadczeń w złotych	32	2 830 864	2 598 890	2 993 711
SCHRONIENIE				
Liczba osób	33	463	402	402
Kwota świadczeń w złotych	34	2 207 701	2 069 602	2 069 602
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	112	105	105
Kwota świadczeń w złotych	38	173 360	182 094	182 094
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	642	628	640
Kwota świadczeń w złotych	40	15 337 982	16 570 692	17 778 887
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	322	293	280
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	27	27	27

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
Odplatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	194 714	211 878	240 000

3.2. POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

W 2018 roku w 342 rodzinach zastępczych umieszczonych było 439 dzieci. Na terenie powiatu Katowice 54 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej zdecydowało o opuszczeniu rodziny i zostało objętych indywidualnym programem usamodzielnienia. W powiecie funkcjonowało 24 koordynatorów pieczy zastępczej oraz 7 rodzin pomocowych. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców, liczby rodzin i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, kwoty świadczeń dodatku zadaniowego w różnych typach pieczy zastępczej, strukturę liczby osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze, pełnoletnie osoby opuszczające instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kwotę świadczeń na usamodzielnienia.

POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	1	22	20	20
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	16	11	20
Kwota świadczeń w złotych	3	88 460	50 713	108 755
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	6	1	8
Kwota świadczeń w złotych	5	17 365	3 384	23 200
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	11	8	10
Kwota świadczeń w złotych	7	46 844	36 108	46 035
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE				
Liczba osób	8	6	3	10
Kwota świadczeń w złotych	9	24 251	11 221	39 520
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	5 508 057	6 136 496	6 595 987
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	51	79	50
Wartość dofinansowania w złotych	12	229 455	343 549	220 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	184	475	645
Wartość dofinansowania w złotych	14	199 584	542 032	956 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	599	347	180
Wartość dofinansowania w złotych	16	1 023 528	665 447	380 000
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
Liczba świadczeń	17	188	170	170
Wartość dofinansowania w złotych	18	582 473	447 718	573 765
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	19	121	127	140
Liczba niepełnosprawnych uczestników	20	5 847	4 967	4 589
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	21	82 943	86 065	106 955
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	22	0	0	720

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Liczba pobierających w roku oceny zasiłek wychowawczy wyniosła 15 082 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 1517 rodzin (co stanowi spadek o 9,1% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego wyniosła 112 102 075 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 4 639 809 zł. Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 5 092 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 126 rodzin (co stanowi wzrost o 2,5% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 17 351 370 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 800 944 zł. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwoty świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń alimentacyjnych.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	5 797	5 254	5 394
Kwota świadczeń w złotych	2	15 160 760	13 711 639	14 601 621
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	3 692	3 364	3 911
Kwota świadczeń w złotych	4	486 777	443 520	461 923

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie Katowice prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy: środowiskowe domy samopomocy, dzienny dom pomocy społecznej, schroniska dla osób bezdomnych, ogrzewalnie, domy pomocy społecznej, mieszkania chronione, ośrodki interwencji kryzysowej, jednostki specjalistycznego poradnictwa, placówki wsparcia dziennego, placówki opiekuńczo - wychowawcze, rodzinny dom pomocy społecznej. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i

instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych. Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie Katowice nie prowadzą działalności instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	1 390	1 219	1 179
Liczba osób korzystających	2	1 621	1 527	1 489
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	61	75	
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	41	22	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	167	169	189
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	8 885 936	9 321 933	11 134 500
W TYM (z wierszy 1-6):				
SRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	113	113	113
Liczba osób korzystających	8	132	128	130
Liczba osób umieszczonych	9	23	17	
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	11	7	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	26	26	26
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 763 365	2 073 636	2 427 799
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	689	689	689
Liczba osób korzystających	14	901	868	868
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	50	68	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	87	86	86
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	4 416 711	4 369 584	4 355 163
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
NOCLEGOWNIE i SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	550	379	377
Liczba osób korzystających	24	550	493	491
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	95	40	40

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	50	55	77
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	2 595 860	2 842 053	4 351 538
OGRZEWALNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	38	38	0
Liczba osób korzystających	29	38	38	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	4	2	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	110 000	36 660	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	283	283	283
Liczba osób korzystających	2	360	349	346
Liczba osób umieszczonych	3	91	69	
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	186	179	
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	9	1	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	208	217	218
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	12 741 500	14 625 951	15 228 304
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	21	21	21
Liczba osób korzystających	9	29	27	21
Liczba osób umieszczonych	10	9	8	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	5	7	8
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	12	14	15
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	748 408	798 170	782 865
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	10	10	10
Liczba osób korzystających	15	1 233	1 139	1 139
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	16	12 751	11 935	9 841
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	139	114	103
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	1 943 656	1 677 365	1 798 073
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	664	664	724

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
Liczba osób korzystających	20	1 493	1 346	1 406
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	134	133	143
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	5 018 708	5 191 935	5 645 858
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	202	202	198
Liczba osób korzystających	24	261	263	264
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	164	160	160
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	11 177 069	11 288 496	12 286 467
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	0	0	0
Liczba osób korzystających	28	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	127	23	50
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	200	225	225
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	77	83	83
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	3 463 016	4 132 251	4 448 999
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
rodzinny dom pomocy	Liczba placówek	1	1	1	1
	Liczba osób korzystających / uczestników	2	11	8	8

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny, kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 554 osób w tym: kadra kierownicza 3 osoby, pracownicy socjalni 151 osób, pozostali pracownicy 400 osób. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników 424 posiada wykształcenie wyższe, 121 wykształcenie średnie. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 7 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 28 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w roku oceny kształtowało się na następującym poziomie: liczba wolontariuszy wyniosła 78 osób, w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) pracowało 12 osób, staże odbywało 12 osób.

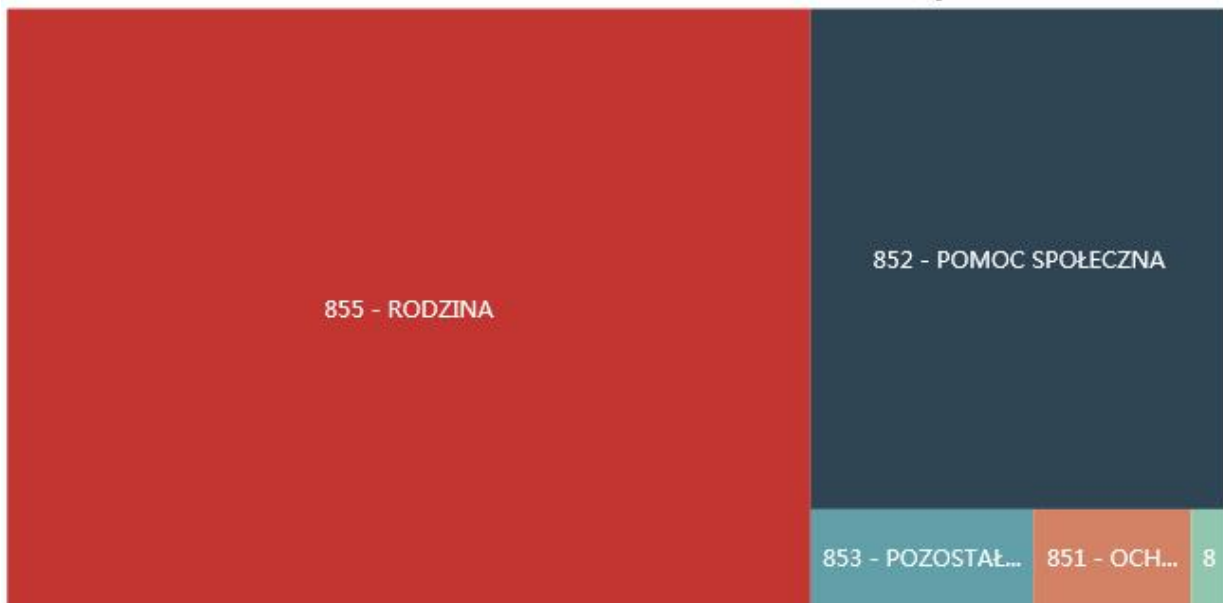
6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wdrożył rozwiązania nakierowane na rozdzielenie pracy socjalnej od świadczeń. Pracownicy socjalni świadczący pracę socjalną są podzieleni na specjalizacje do spraw rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi oraz do spraw osób starszych i niepełnosprawnych. Ośrodek wyodrębnił w strukturze organizacyjnej komórkę odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu asysty rodzinnej. Ośrodek oferuje mieszkańcom Katowic wysoko specjalistyczne wsparcie w ramach usług asystenckich, poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji. Wspiera również osoby potrzebujące poprzez wprowadzenie na dużą skalę pracy w oparciu o formułę zespołów ds. pracy z osobą/rodziną zapewniających efektywną współpracę międzysektorową. Ponadto podkreślić należy że pracownicy socjalni nie realizują części zadań technicznych związanych między innymi z wprowadzeniem danych do systemu teleinformatycznego z wywiadu środowiskowego czy też związanych z procesem wydawania decyzji administracyjnych - w Ośrodku wyodrębniono osobny dział odpowiedzialny za realizację w/w zadań.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

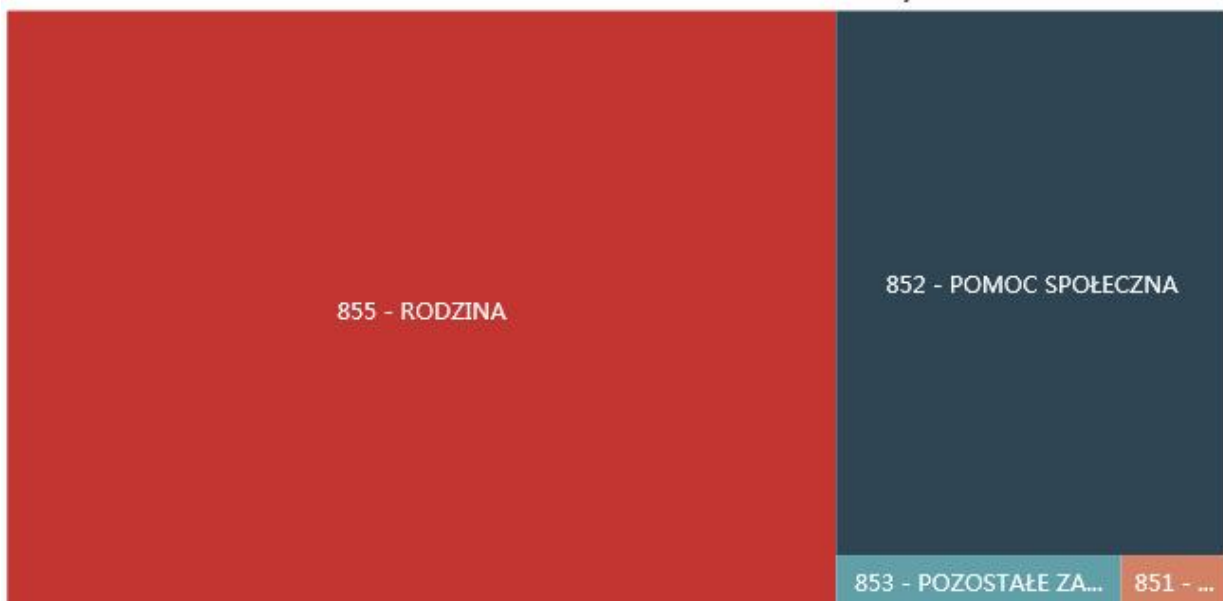
W gminie Katowice środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2018 roku 358 654 294 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 12 468 857 zł. (co stanowi 3,5%). W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 236 084 737 zł. co stanowi 65,8 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 102 501 404 zł. co stanowi 28,6% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii wydatkowano 7 597 304.zł. co stanowi 2,1 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym i motywacyjnym wydatkowano 1 763 982 zł. co stanowi 0,5 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe 855, 852, 851

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
OGÓLEM				
OGÓŁEM (działy)	1	346 185 437	358 654 294	373 529 295
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	278 127 189	284 747 784	281 029 133
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	1 797 975	1 786 177	1 830 415
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	825 392	803 966	891 831
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	5 727 392	5 811 127	6 069 585
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	1 555 443	1 440 828	1 599 407
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	26 191 593	28 218 587	31 128 440
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	15 390 785	16 638 549	17 778 887
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	9 295 395	9 890 155	17 109 934
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	4 250 010	2 635 824	3 857 325
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	334 381	343 658	341 409
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	334 381	343 658	341 409
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	851 824	865 096	528 883
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	851 824	865 096	528 883
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	7 726 402	6 927 372	7 160 994
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	7 686 816	6 887 464	7 110 994
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	15 657 273	14 164 029	14 723 975
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	15 657 273	14 164 029	14 723 975
85216 - Zasiłki stałe	19	6 072 779	5 805 664	4 374 091
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	6 035 462	5 727 981	4 314 091
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	142 984	143 000	180 271
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	0	0	0
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	17 410 779	17 884 175	23 692 837
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	17 407 362	17 876 623	19 384 290
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	1 520 721	1 552 643	1 793 964
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	1 520 721	1 552 643	1 793 964
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	7 076 123	7 826 734	7 678 357
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	7 076 123	7 826 734	7 678 357
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	5 154 875	4 665 778	5 269 130
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	4 841 980	4 438 402	4 956 235
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	55 469	71 318	21 862
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	55 469	71 318	21 862
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	55 469	71 318	21 862

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	55 469	71 318	21 862
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	3 255 511	4 143 195	6 756 002
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	2 668 274	4 093 195	5 567 971
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	1 610 661	2 055 439	2 068 353
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	557 747	617 668	530 329
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	557 747	617 668	530 329
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	127 011	142 130	143 249
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	127 011	142 130	143 249
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	6 701 267	7 891 629	7 341 627
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	2 388 753	5 244 002	5 919 048
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	1 630 359	1 242 806	1 667 680
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	540 574	521 176	599 988
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	118 554 328	114 076 731	107 274 441
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	118 481 809	113 783 606	106 944 441
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	58 997 650	60 103 345	59 850 818
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	58 598 539	59 672 852	59 310 818
85504 - Wspieranie rodziny	57	2 452 658	10 627 502	8 408 920
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	1 311 070	9 487 493	7 153 317
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	22 751 582	27 313 622	31 112 259
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	400	800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	11 797 859	11 798 643	11 826 250
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	10 171 391	10 143 800	10 067 871
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	12 192 265	12 164 495	14 043 632
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	333 554	289 923	410 579

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych. W roku oceny gmina Katowice uczestniczyła: w 15 projektach z EFS, na łączną kwotę 6 523 976 zł., które objęły 1 947 osób, w 1 konkursie ogłaszającym przez MRPiPS na łączną kwotę 666 153 zł., który objął 43 osoby oraz w realizacji 1 programu osłonowego na łączną kwotę 216 000 zł., którym objęto 85 osób .

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W gminie Katowice zlecono 73 organizacjom pozarządowym w trybie działalności pożytku publicznego realizację zadań w oparciu o 138 umów na kwotę 12 664 192 zł. W trybie zamówień publicznych zlecono realizację zadań 6 organizacjom pozarządowym, którym przekazano środki w kwocie 98 615 zł. Usługi opiekuńcze zlecono 1 organizacji pozarządowej na kwotę 137 000 zł., specjalistyczne usługi opiekuńcze zlecono 1 organizacji pozarządowej na kwotę 5 920 zł., prowadzenie placówek pomocy społecznej zlecono 24 organizacjom pozarządowym na kwotę 10 302 949 zł.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Katowice za 2018 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

Wnioski

Dane z przeprowadzonej analizy zasobów pomocy społecznej z uwzględnieniem 2018 roku wskazują, iż najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy MOPS jest ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała choroba. Zaobserwować można stałą tendencję malejącą w przypadku liczby osób korzystających z pomocy z tytułu bezrobocia. Stale na wysokim poziomie utrzymuje się zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze oraz miejsca w Domu Pomocy Społecznej. W związku ze wzrastającą liczbą osób w wieku senioralnym wzrastają również związane z tym wydatki.

W dalszym ciągu jednym z priorytetów polityki rodzinnej miasta jest rozwój sieci miejsc w żłobkach. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom rodziców planuje się sukcesywnie zwiększenie liczby miejsc w oddziałach Żłobka Miejskiego oraz wspieranie rozwoju działalności podmiotów niepublicznych sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, poprzez udzielenie dotacji celowej.

W 2018 roku uruchomiono dwa nowe oddziały Żłobka Miejskiego w Katowicach - przy ul. Boya Żeleńskiego 30 oraz przy Al. Krzywoustego 9, które zapewniły opiekę dla 102 dzieci w wieku do 3 lat. Zwiększono również liczbę miejsc w istniejących już oddziałach Żłobka Miejskiego o 30. Zwiększenie nastąpiło w oddziale przy ul. Marcinkowskiego 13 - o 20 miejsc oraz przy ul. Uniwersyteckiej 15 - o 10 miejsc.

Na rok 2019 zaplanowano zwiększenie liczby miejsc w oddziałach Żłobka Miejskiego przy ul. Boya Żeleńskiego 30 (od V 2019 r.) o 20 miejsc opieki żłobkowej oraz przy ul. Krzywoustego 9 (od IX 2019 r.) o 8 miejsc opieki żłobkowej, co wynika z zapotrzebowania na objęcie opieką żłobkową większej liczby dzieci oraz możliwości lokalowych ww. placówek.

Niezależnie od prac związanych z tworzeniem nowych miejsc opieki żłobkowej w strukturach Żłobka Miejskiego, Katowice dotują miejsca opieki żłobkowej w istniejących na terenie miasta placówkach niepublicznych.

W 2019 roku w związku z sukcesywnym zwiększaniem się liczby miejsc opieki żłobkowej sprawowanej przez podmioty niepubliczne zaplanowano, że objętych opieką zostanie w sumie 1056 dzieci - dzięki powyższym działaniom opieką żłobkową realizowaną przez ww. podmioty objętych zostanie dodatkowo 186 dzieci w wieku do 3 lat.

W związku z powyższym rekomendujemy:

1. Kontynuację działań mających na celu rozwój usług świadczonych przez asystentów rodziny (w tym również zgodnie z założeniami ustawy Za życiem ukierunkowanej m.in. na wspieranie rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym), koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - realizacja zadań zgodnie z założeniami: Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2018 - 2020 oraz Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020, w tym również dalsze wspieranie rodzin wielodzietnych i wielopokoleniowych w ramach programów miejskich. Celowe jest kontynuowanie działań mających na celu podniesienie efektywności systemu wsparcia dziecka i rodziny w mieście Katowice poprzez zapewnienie możliwości stabilnego, trwałego rozwoju dzieci przy wykorzystaniu rodzinnego środowiska wychowawczego. Koniecznością jest interdyscyplinarne, wielosektorowe prowadzenie kluczowych działań w oparciu o istniejący i stale rozbudowywany system wsparcia, w celu weryfikowania i aktualizowania przyczyn, problemów i trudności, jakich doświadczają katowickie rodziny oraz minimalizacji ich negatywnych skutków wynikających z niepełnosprawności członków rodziny, uzależnienia, bezradności opiekuńczo-wychowawczej.

2. Rozwój wyspecjalizowanych usług m.in. takich jak poradnictwo specjalistyczne, poradnictwo prawne, psychoterapia, mediacja w związku ze stałym wzrostem zapotrzebowania na ten rodzaj usług.

3. Dalsze wspieranie rozwoju bazy instytucjonalnej dla osób bezdomnych, podnoszenie standardów wsparcia oraz wyspecjalizowanych form pomocy świadczonej na ich rzecz m.in. przez asystentów osoby bezdomnej, streetworkerów.

4. W związku ze wzrastającą liczbą osób w wieku senioralnym wskazane jest dalsze prowadzenie aktywnej polityki senioralnej polegającej na wzbogaceniu i rozszerzeniu oferty wsparcia dla seniorów, w tym we współpracy z organizacjami i instytucjami partnerskimi. Istotna jest kontynuacja działań ukierunkowanych na zaspokojenie potrzeb tej grupy, umożliwiających pozostanie im w środowisku zamieszkania. W sytuacji gdy osoba, jej otoczenie, rodzina nie są w stanie zabezpieczyć jej potrzeb we własnym zakresie konieczne jest udzielenie pomocy instytucjonalnej w formie wsparcia dziennego, które powinno być wykorzystane przed udzieleniem wsparcia w formach całodobowych, Zadanie realizowane będzie zgodnie z miejskim programem Katowicki Senior w Mieście na lata 2016 - 2021. W ramach wskazanego programu planowane jest również wsparcie działań umożliwiających m.in. aktywizację społeczną seniorów m.in. poprzez realizację w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi projektów finansowanych ze środków unijnych, zwłaszcza na terenach rewitalizowanych dedykowanych tej grupie. Działania takie są realizowane od 2017 roku w ramach projektu Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska lokalnego - I etap.

5. W związku z rosnącymi potrzebami osób uwikłanych w przemoc domową wskazana jest realizacja założeń Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 - 2020, w tym w szczególności rekomenduje się dalsze doskonalenie efektywności współpracy pomiędzy instytucjami oraz interdyscyplinarnej formuły pracy w tym obszarze, co zwiększa efektywność działań i przekłada się na wzrost świadomości społecznej zarówno przedstawicieli służb i instytucji, jak i osób potrzebujących pomocy. W 2019 roku rekomenduje się rozszerzenie działań o uruchomienie specjalistycznych form pomocy adresowanych dla dzieci, w tym dzieci dotkniętych przemocą seksualną oraz uruchomienie wsparcia w sytuacjach kryzysu okołorozwodowego, który jest źródłem krzywdzenia dziecka.

6. Utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań podejmowanych przy realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

7. Kontynuację działań ukierunkowanych na wsparcie osób niepełnosprawnych, w tym poprzez nowatorską ofertę skierowaną do niepełnosprawnych mieszkańców Katowic wymagających szczególnego wsparcia (w tym niskofunkcjonujących czy też z autyzmem) oraz wsparcia w formie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, które są realizowane w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych Katowice, Miasto Otwarte (...), Planowane działania wpisują się w kierunek działań wskazanych w ustawie Za życiem.

8. Dalszy rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi w oparciu o Wieloletni program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na lata 2016 - 2020. Aktywność katowickich organizacji pozarządowych jest widoczna w wielu sferach pożytku publicznego,

a realizacja zleconych im zadań wpływa zarówno na poprawę warunków życia mieszkańców Katowic, jak i na rozwój naszego miasta. Z roku na rok rosną wydatki i zwiększa się liczba zadań publicznych zleconych organizacjom.

9. Wiele dziedzin życia społecznego w gminie Katowice funkcjonuje sprawnie dzięki aktywności obywatelskiej, pracy społecznej członków organizacji i wolontariuszy. Ważnym ośrodkiem wsparcia instytucjonalnego i merytorycznego dla innych organizacji pozarządowych - nowopowstałych i istniejących - jest Katowickie Centrum Organizacji Pozarządowych uruchomione w 2016 roku w dwóch lokalizacjach przy ul. Młyńskiej 5 i ul. Kopernika 14 w Katowicach. COP to ważny ośrodek wsparcia podmiotów III sektora, które przy realizacji zadań publicznych muszą zapewnić profesjonalną kadrę i sprawną realizację usług na rzecz mieszkańców Katowic, zwłaszcza, że wiele zleconych im działań to zadania obligatoryjne z obszaru polityki społecznej.

Dotychczasowa działalność Centrum jest wysoko oceniana przez inne organizacje i aktywne mieszkańców naszego miasta korzystających z usług oferowanych przez COP lub dostępnej tam przestrzeni wraz z wyposażeniem.

10. Rozbudowanie systemu wsparcia środowiskowego, w tym w oparciu o realizację Centrów Społecznościach we współpracy z przedstawicielami społeczności lokalnych, organizacjami i instytucjami, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby i zasoby poszczególnych społeczności lokalnych w celu wzmocnienia procesów włączenia społecznego.